

Методика виявлення та аналізу існуючих резервів підприємства у процесі обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємства

Фатенок-Ткачук А.О.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі України

Данилко А.Р.

магістр
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі України

Стаття присвячена методиці виявлення та аналізу існуючих резервів підприємства у процесі обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємства. Визначено види резервів за класифікаційними ознаками. Охарактеризовано принципи та етапи пошуку резервів підприємства. Встановлено основні вимоги для організації пошуку резервів. Наведено особливості методики виявлення та аналізу існуючих резервів підприємства.

Ключові слова: резерви підприємства, види резервів, принципи пошуку резервів, аналіз існуючих резервів, методика виявлення резервів.

Фатенок-Ткачук А.А., Данилко А.Р. МЕТОДИКА ВЫЯВЛЕНИЯ И АНАЛИЗА СУЩЕСТВУЮЩИХ РЕЗЕРВОВ ПРЕДПРИЯТИЯ В ПРОЦЕССЕ УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Статья посвящена методике выявления и анализа существующих резервов предприятия в процессе учетно-аналитического обеспечения развития предприятия. Определены виды резервов по классификационным признакам. Охарактеризованы принципы и этапы поиска резервов предприятия. Установлены основные требования для организации поиска резервов. Приведены особенности методики выявления и анализа существующих резервов предприятия.

Ключевые слова: резервы предприятия, виды резервов, принципы поиска резервов, анализ существующих резервов, методика выявления резервов.

Fatenok-Tkachuk A.A., Danylo A.R. METHOD OF DETECTION AND ANALYSIS OF EXISTING RESERVES OF THE ENTERPRISE IN ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESSING OF DEVELOPMENT OF ENTERPRISE

The article is devoted to the method of detection and analysis of existing reserves of the enterprise in the process of accounting and analytical support for the development of the enterprise. Types of reserves are defined according to classification criteria. The principles and stages of the search of enterprise reserves are described. The basic requirements for organizing the search of reserves are established. The features of the method of detection and analysis of existing reserves of the enterprise are presented.

Keywords: enterprise reserves, types of reserves, principles of search of reserves, analysis of existing reserves, method of detection of reserves.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасна діяльність суб'єктів господарювання проводиться в досить несприятливих економічних, політичних, а також соціальних умовах та тісно пов'язана із ризиками, які в свою чергу залежать від здатності підприємства спрогнозувати власне появу непередбачуваних витрат та збитків. Підприємство може захистити себе від ризиків шляхом створення забезпечень майбутніх витрат та платежів.

Накопичення джерел для погашення витрат, що здійснюються протягом року, а також забезпечення іншого призначення сприяє достатній фінансовій стабільності як важливої складової економічної стабільності підприємства в цілому, оскільки за наявності створеного забезпечення знижується ризик суттєвого збільшення втрат і зниження прибутковості в окремі періоди.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням економічної сутності, пошуку та

аналізу існуючих резервів підприємства присвячували свої праці такі вчені як Ф. Ф. Бутинець, С. М. Дячек, А. Н. Азріліян, О. О. Пархомчук, Я. В. Соколов, Р. Г. Яніков, Д. І. Понакова. Нежива М. О. досліджувала питання передумов формування фінансових ресурсів. Резервну систему підприємства загалом розкрила у своїй праці Козлова М. О.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Не дивлячись на те, що на практиці обліково-аналітичної роботи підприємства процеси резервування присутні досить давно, залишаються малодослідженими питання щодо формування методики виявлення резервів підприємства та аналізу у процесі обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємства.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження особливостей методики виявлення та аналізу існуючих резервів підприємства та характеристика її складових.

Виклад основного матеріалу дослідження. На практиці в процесі діяльності суб'єктів господарювання забезпечення майбутніх витрат та платежів здійснюється через створення резервних фондів. В науковій літературі існують різні трактування економічної сутності поняття «резерви». У спеціальній літературі та в практиці економічного аналізу Бутинець Ф. Ф. термін «резерви» використовується у подвійному значенні: як запаси ресурсів, які необхідні для безперервного здійснення процесу виробництва, надання послуг тощо; як вимірювані, ще невикористані можливості розвитку та удосконалення основного або інших видів діяльності відносно вже досягнутого рівня, тобто можливості підвищення ефективності виробництва. Дячек С. М. розглядає суть «резервів» як інструмента самострахування підприємства від впливу в майбутньому на фінансовий стан підприємства очікуваних негативних наслідків ризиків господарської діяльності. Азріліян А. Н. висловив свою думку, стверджуючи, що резерви – це відокремлена частина активів, сконцентрована у резервних або страхових фондах – як централізованих, так і децентралізованих, і призначена для покриття непередбачуваних потреб, витрат на страхування. Пархомчук О. О. вважає, що резерви є джерелом покриття можливих або очікуваних витрат та збитків суб'єкта господарювання, що представляє собою запас високоліквідних засобів, які створилися на підприємстві відповідно до чинного законодавства та внутрішніх документів і характеризуються особливим

порядком формування та цільовим характером використання. Коротку характеристику надає Соколов Я. В. стверджуючи, що резервами є накопичення для покриття очікуваних і чітко визначених витрат підприємства [1].

Як бачимо визначення науковцями поняття «резервів» неоднозначне, адже воно залежить від сфери, галузі економічних знань, в якій вони застосовуються. З одного боку, під резервом зазвичай розуміють певний запас чого-небудь для безперервної господарської діяльності або на випадок необхідності. У такому сенсі резерв може приймати різну матеріальну форму, а саме резервний запас сировини, матеріалів, палива, виробничих площ. До таких резервів можуть застосовуватись методи фактичного контролю. З іншого боку, резервами також називають невикористані, невичерпні можливості розвитку та вдосконалення основного або інших видів діяльності відносно вже досягнутого рівня: резерв підвищення продуктивності праці, підвищення ефективності на одиницю вкладених коштів, підвищення ефективності виробництва [2, с. 271].

Також існують резерви, що формуються відповідно до законодавства та установчих документів, утворюються за рахунок чистого прибутку, отриманого організацією. Відомо, що умовою для створення резервного капіталу є наявність чистого прибутку. Якщо організація отримала чистий (непокритий) збиток за звітний рік, то відрахування в резервний капітал не здійснюються [3, с. 3, 6].

Для організації комплексного й цілеспрямованого пошуку резервів їх класифікують за різноманітними ознаками, що наведено у рис. 1. Із рис. 1 бачимо, що за способом виявлення резерви поділяються на явні та приховані. Зазначимо, що явні – резерви, які легко виявити за даними бухгалтерського обліку, до яких відносяться очевидні втрати і перевитрати.

До безумовних належать резерви, що пов'язані з недопущенням безумовних втрат сировини, матеріалів, робочого часу (брак, недостача та псування продукції, виплачені штрафи тощо). Умовні втрати – перевитрати ресурсів порівняно з чинними нормами на підприємстві. Приховані – резерви, що можуть бути виявлені в результаті аналізу шляхом порівняння з іншими об'єктами.

Дана класифікація не вичерпує існування інших ознак групування і видів резервів, а лише систематизує підхід до їх пошуку. Наявність різновидів резервів залежить від кон-

Рис. 1. Класифікація резервів підприємства

Джерело: сформовано автором на основі джерела [4]

критичних умов діяльності й завдань кожного підприємства.

Слід зазначити, що виявлення господарських резервів є одним із основних завдань економічного аналізу. Виявлення резервів підприємства є важливою ділянкою роботи, необхідною в першу чергу для обґрунтованого планування діяльності, своєчасного виконання і перевиконання планів, підвищення

ефективності роботи підприємства. В процесі виявлення резервів підприємства слід брати до уваги основні принципи, що допоможуть в їх пошуку (табл. 1).

Слід зазначити, що комплектний резерв являє собою найменший із трьох резервів, його ще називають поточним і реальним. Існує також поняття максимальний резерв – це найбільший резерв із трьох визначених та

Таблиця 1

Принципи пошуку резервів

Назва принципу	Характеристика
Науковості	Необхідно чітко знати економічну сутність господарських резервів, джерела та основні напрями їх пошуку, методику й техніку їх розрахунку й узагальнення.
Комплексності та системності	Пошук резервів повинен здійснюватися комплексно по всіх виробничих підрозділах і на всіх стадіях життєвого циклу продукції. Системний підхід до виявлення резервів означає вміння виявляти й узагальнювати їх з урахуванням взаємозв'язку та взаємообумовленості явищ, що вивчаються.
Провідної ланки	В діяльності підприємства при вивченні будь-якого показника можна визначити найбільш резервомісткий об'єкт. Так, в аналізі собівартості продукції виділяють ті затрати, які займають найбільшу питому вагу. Це дозволяє звузити коло робіт і зосередити зусилля на найбільш ефективному з точки зору резервів об'єкті.
Виділення «вузьких місць»	У діяльності підприємства виділяють об'єкти, що містять найбільше число упущень і втрат.
Ранньої діагностики	Полягає в попередженні небажаних відхилень, які можуть з'явитися в ході виробничого процесу. Ліквідація таких відхилень дозволяє підвищити результативність виробництва. Чим оперативніше проводиться пошук резервів, тим більш ефективним є цей процес. Особливо важливе значення має скорочення часу між виявленням і освоєнням резервів.
Комплектності	Резерви групуються за простими елементами процесу виробництва, тобто за предметами праці, засобами праці та живою працею, також необхідно враховувати, що кількісне сумування резервів за цими трьома групами факторів недопустиме, адже резерв по кожному з цих елементів повинен бути забезпечений резервами двох інших.
Попередження повторного підрахунку резервів	Ситуація, при якій резерв підраховується повторно може виникнути під час їх узагальнення, коли не враховується взаємодія інших факторів, від яких залежать результати господарської діяльності. Чітке уявлення про взаємозв'язок, взаємодію та взаємопідпорядкованість показників, на основі яких проводиться виявлення резервів допоможе уникнути повторного їх підрахунку.
Реальності	Під час підрахунку резервів необхідно враховувати реальні можливості підприємства, а їх величина повинна бути підкріплена відповідними заходами.
Оптимального поєднання різних видів аналізу	Використання різних видів аналізу та їх уміле поєднання (техніко-економічного, функціонально-вартісного, фінансового і т. ін.) дозволяє виявити можливості підвищення ефективності всіх сторін господарювання.

Джерело: сформовано автором на основі джерела [4]

він не може використовуватись до тих пір, поки не будуть виявлені можливості збільшення обсягу виробництва продукції в такому ж розмірі і по двох інших групах факторів, тобто поки він не буде комплектним. Різниця між максимальним і мінімальним резервами становить перспективний резерв, для використання якого потрібно продовжувати пошук резервів по двох інших групах факторів. Поки додаткові резерви не знайдено, перспективний резерв лишається некомплектним, а значить, нереальним.

В теорії та практичній діяльності господарських суб'єктів існує певна методика вияв-

лення, вимірювання, оцінки та мобілізації резервів, що включає такі складові:

- визначення робіт з виявлення напрямів пошуку резервів;
- методи і способи вимірювання виявлених резервів;
- оцінка загального розміру резервів;
- заходи щодо практичної реалізації резервів.

Виявлення резервів, а також визначення реальних шляхів та термінів їх мобілізації вважається одним з основних завдань економічного аналізу діяльності усіх ланок господарства. Для того, щоб ефективно організувати пошук резервів необхідно мати чітке уявлення

щодо характеру та місця виникнення кожного з їх видів. Пошук резервів відбувається у кілька етапів: аналітичний, організаційний і функціональний. Саме аналітичний етап призначений виявленню і вимірюванню резервів. Виявити резерви підприємство може спираючись на дані аналізу первинних та облікових документів, що засвідчують різні факти господарських операцій. Проте методика виявлення залежить також від виду резерву. Слід зазначити, що деякі науковці, зокрема, Д. І. Понакова запропонувала розділити резерви за економічним змістом на такі види, як матеріальні, трудові та фінансові. Відповідно, вона вважає, що матеріальні резерви, які виступають предметом фінансово-господарської політики юридичних і фізичних осіб і полягають у збереженні конкретного майна, грошових засобів на випадок потреби, в обліку не будуть відображатися взагалі, або будуть виділені в складі іншого майна. Щодо трудових резервів, то вони також залишаються поза рамками бухгалтерського та фінансового обліку. Для того, щоб оцінити ефективність використання робочої сили та виявити резерви підвищення продуктивності праці використовується інформація управлінського обліку. Фінансові резерви в свою чергу являють собою предмет економічної інформації, що також формується в управлінському обліку. Про фінансові резерви можна сказати, що вони є лише предметом економічної (облікової) політики організації, абсолютно залежать від волі власника та не впливають на номінальну оцінку прав і зобов'язань. Вони призначені компенсувати вплив різних фактів господарського життя на реальну оцінку активів, капіталу і зобов'язань підприємства і звісно ж на фінансовий результат. З цього випливає, що резерви, які формуються у бухгалтерській звітності, мають лише фінансовий характер [5].

Другим етапом пошуку резервів є організаційний, який складається із системи заходів щодо мобілізації виявлених на попередньому етапі резервів. При цьому розробляється комплекс інженерно-технічних, організаційних, економічних і соціальних заходів, які забезпечують використання виявлених резервів. До них можуть належати: удосконалення технології, організації, управління, матеріально-технічної бази виробництва, матеріального стимулювання працівників тощо. Мобілізація внутрішніх резервів необхідна для покращення платоспроможності підприємства. Наприклад, забезпечення фінансового «оздоровлення» підприємства потребує пошуку та

мобілізації внутрішніх резервів забезпечення позитивності та зростання чистого грошового потоку підприємства, під яким розуміється різниця між вхідними та вихідними грошовими потоками, що генерується у перебігу здійснення господарсько-фінансової діяльності. Полегшенню процедури пошуку та залучення цих резервів сприяє системна класифікація резервів зростання чистого грошового потоку за такими ознаками: вид діяльності, наслідки мобілізації, сутність заходів, термін використання, функціональна сфера, рівень пошуку тощо [6].

Останнім етапом пошуку резервів є функціональний, в процесі якого відбувається втілення в життя розроблених заходів, здійснення контролю над ними. Також на даному етапі оцінюються результати впровадження у виробництво отриманого економічного ефекту [7].

Слід зазначити, що деякі науковці, розділивши резерви на економічні, фінансові та облікові, вважають, що саме облікові мають значення у бухгалтерському обліку. Основною метою бухгалтера щодо процесу відображення резервів є надання інформації про величину та зміни облікових та фінансових резервів підприємства. Обліковим резервуванням називають процес планування, формування шляхом здійснення відповідного бухгалтерського запису, збереження та використання, тобто спрямування зарезервованих коштів на визначені цілі та відображення цього в обліку здійсненням відповідних записів. Для бухгалтера важливо контролювати процес резервування в розрізі кожної вище наведеної фази, адже завдяки цьому він може у вартісному вимірнику оцінити ступінь готовності використати певний обсяг ресурсів у випадку виникнення у ньому потреби в майбутньому [8].

Важливу роль відіграє також процес аналізу існуючих резервів підприємства, мета якого залежить від виду резерву та його призначення. Основною метою аналізу економічних резервів (як потенційних можливостей) є знайти можливі шляхи покращення ефективності діяльності підприємства. Так як вони виступають лише об'єктом аналізу та контролю, тобто в обліку не відображаються, то основним суб'єктом їх використання є технічний відділ підприємства. Аналіз матеріальних резервів, необхідний для визначення оптимальної кількості майна та цінностей необхідних для захисту від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів, зокрема на

виробничий цех підприємства. Щодо аналізу фінансових резервів, які знаходять своє відображення в обліку, аналізі та контролі, то його метою є застереження від зниження фінансової стійкості бізнес-діяльності при існуючих негативних впливах екзогенних та ендогенних факторів. Так як деякі автори виділяють поняття облікові резерви, то варто зазначити, що їх аналіз дозволить гармонізувати доходи та витрати підприємства, а також уточнити оцінку доходів, витрат, активів, капіталу та зобов'язань підприємства. Вони виступають інформаційним забезпеченням фінансового планування [9].

Щоб досягнути бажаного результату пошук резервів на підприємстві має бути організований з дотриманням певних вимог, найбільш важливі з яких наведені на рис. 2.

Висновки із цього дослідження. Отже, в економічних дослідженнях розрізняють два

поняття резервів, а саме – це резервні запаси, наприклад товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, наявність яких необхідна для безперервного функціонування господарської системи, її планового господарювання, і не використані можливості покращення результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства, зниження поточних та авансованих витрат матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Процес формування резервів є одним із найефективніших інструментів забезпечення стабільності діяльності підприємства та самострахування від ризиків. Серед особливостей методики виявлення та аналізу існуючих резервів підприємства можна виділити:

1) класифікація та групування резервів за видами що безпосередньо характерні для кожного підприємства залежно від умов та завдань його діяльності;

Рис. 2. Основні вимоги щодо пошуку резервів підприємства

Джерело: сформовано автором на основі джерела [6]

2) наслідування основним принципам пошуку резервів;

3) розмежування пошуку резервів на три етапи: аналітичний, організаційний, функціональний;

4) обсяг наявних резервів господарської системи можна виміряти розривом, який існує між досягнутим та можливим рівнем використання наявного ресурсного потенціалу, вклю-

чаючи не використані можливості його поповнення та оновлення;

5) вивчення основних вимог для оптимізації процесу пошуку резервів на підприємстві.

Отож своєчасне виявлення та аналіз існуючих резервів підприємства є однією із найважливіших умов розвитку підприємства у сучасному конкурентному середовищі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Поздняк К. О. Економічна сутність процесів резервування та класифікація резервів з урахуванням завдань бухгалтерського обліку. Всеукраїнська науково-практична конференція «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України». Одеса, 2016. URL: <http://economics.opu.ua>.
2. Нежива М. О. Передумови формування фінансових резервів. Вісник ЧДТУ. Чернівці, 2013. № 1(64). С. 269-275.
3. Яников Р. Г. Особенности аудиторской проверки резервов. Аудит. 2006. № 11. С. 3-9.
4. Принципи виявлення резервів господарської діяльності. 2013. URL: <https://life-prog.ru>.
5. Понокова Д. И. Бухгалтерский учет резервов и регулятивов: автореф. дис. на соискание научной степени к.э.н.: спец. 08.00.12 «Бухгалтерський учет, статистика». Краснодар. 2007. 21 с.
6. Пошук та мобілізація внутрішніх резервів відновлення платоспроможності та нейтралізації загрози банкрутства підприємства. URL: <http://library.if.ua>.
7. Методика вимірювання та оцінки резервів. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
8. Козлова М. О. Резервна система підприємства: поняття, необхідність, значення, функції та обліковий аспект. Вісник ЖДТУ. Житомир, 2005. № 1(31). С. 100.
9. Пархомчук О. О. Резерви та їх значення для організації обліку: сутність поняття. Міжнародний збірник наукових праць. 2010, Випуск 3(18). С. 274-283. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua>.

REFERENCES:

1. Pozdniak K. O. (2016) Ekonomichna sutnist protsesiv rezervuvannia ta klasyfikatsiia rezerviv z urakhuvanniam zavdan bukhgalterskoho obliku [The economic essence of the processes of reserve and classification of reserves, taking into account the tasks of accounting]. Proceedings of the Oblikovo-analitychne zabezpechennia innovatsiinoi transformatsii ekonomiky Ukrainy (Ukraine, Odessa, May 16-20, 2016), Odessa. Available at: <https://economics.opu.ua/files/science/oblik/2016/80.pdf> (accessed 4 October 2018).
2. Nezhyva M. O. (2013) Peredumovy formuvannia finansovykh rezerviv [Preconditions for the formation of financial resources]. Visnyk Chernihivskoho Derzhavnoho Tekhnolohichnoho Universytetu, vol.1, no. 64, pp. 269-275.
3. Yanykov R. H. (2006) Osobenosti audytorskoj proveryky rezervov [Features of the audit of reserves]. Audyt, vol. 11, pp. 3-9.
4. Pryntsyu vyavlennia rezerviv hospodarskoi diialnosti [Principles of identifying reserves of economic activity] (2013) Available at: https://life-prog.ru/ukr/1_313_printsyu-viyavlennya-rezerviv-gospodarskoi-diyalnosti.html(accessed 8 October 2018).
5. Ponokova D.Y. (2007) Bukhgalterskyi uchet rezervov y rehulyatyvov [Accounting for reserves and regulations]. Abstract of Ph. D. thesis. Krasnodar, p. 21.
6. Biblioteka ekonomista (2005) Poshuk ta mobilizatsiia vnutrishnikh rezerviv vidnovlennia platospromozhnosti ta neutralizatsii zahrozy bankrutstva pidpriemstva [Search and mobilization of internal reserves to restore solvency and neutralize the threat of bankruptcy of the enterprise]. Available at: <http://library.if.ua/book/6/711.html> (accessed 9 October 2018).
7. Metodyka vymiryuvannia ta otsinky rezerviv [Methodology for measuring and estimating reserves]. Available at: https://pidruchniki.com/17530607/ekonomika/metodyka_vimiryuvannya_otsinky_rezerviv (accessed 9 October 2018).
8. Kozlova M.O. (2005) Rezervna systema pidpriemstva: poniattia, neobkhdnist, znachennia, funktsii ta oblikovyi aspekt [Reserve system of the enterprise: concept, necessity, value, function and accounting aspect]. Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu, vol. 1, no. 31, pp. 100.
9. Parkhomchuk O. O. (2010) Rezervy ta yikh znachennia dlia orhanizatsii obliku: sutnist poniattia [Reserves and their importance for the organization of accounting: the essence of the concept]. Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats [International collection of scientific works] (electronic journal), vol. 3, no. 18, pp. 274-283. Available at: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/61440/57518> (accessed 10 October 2018).

The methodology of identification and analysis of existing reserves of the enterprise in the process of accounting and analytical support of enterprise development

Fatenok-Tkachuk A.O.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Accounting and Audit
Lesya Ukrainka Eastern European National University

Danylko A.R.

Master,
Lesya Ukrainka Eastern European National University

The current activity of enterprises is carried out in rather unfavourable economic, political, and social conditions and is constantly accompanied by risks. It is expedient for enterprises to learn how to forecast unpredictable costs and losses. One of the main methods of protection is the provision of future costs and payments. Accumulation of sources for the repayment of expenses incurred during the year, as well as the provision of other purposes, contributes to a sufficient financial stability of the enterprise.

Scientists interpret the concept of “reserves” ambiguously because it depends on the sphere, the field of economic knowledge, in which they are applied. The reserve is usually understood as a certain stock of something for a continuous business or in case of necessity. Reserves are also called unused, inexhaustible opportunities for the development and improvement of basic or other activities relative to the level already achieved. For the organization of a comprehensive and purposeful search for reserves, they are classified according to various features. In order to effectively organize the search for reserves, it is necessary to have a clear idea of the nature and place of occurrence of each of their species. The search is carried out in several stages: analytical, organizational, and functional. The very

analytical stage is intended for the detection and measurement of reserves, the organizational one consists of a system of measures for the mobilization of identified reserves, and a functional one is characterised with the implementation of measures for the use of reserves, their monitoring and evaluation.

Determining the work to identify areas for finding reserves, methods and means for measuring the identified reserves, assessing the overall size of reserves, and measures for the practical implementation of reserves – all are elements of the methodology for identifying reserves and analysing existing ones. At the same time, employees of the accounting department and planning and economic department have to analyse a large number of primary and accounting documents that certify various facts of business operations. The main objective of the accounting officer regarding the presentation of reserves is to provide information about the size and changes in the enterprise’s accounting and financial reserves.

Consequently, identifying enterprise reserves is an important part of the work that is necessary for a well-grounded planning of activities, timely implementation and overfulfilment of plans, and increasing the efficiency of the enterprise’s operations.